Hotade naturvärden i skogarna öster om Yxen

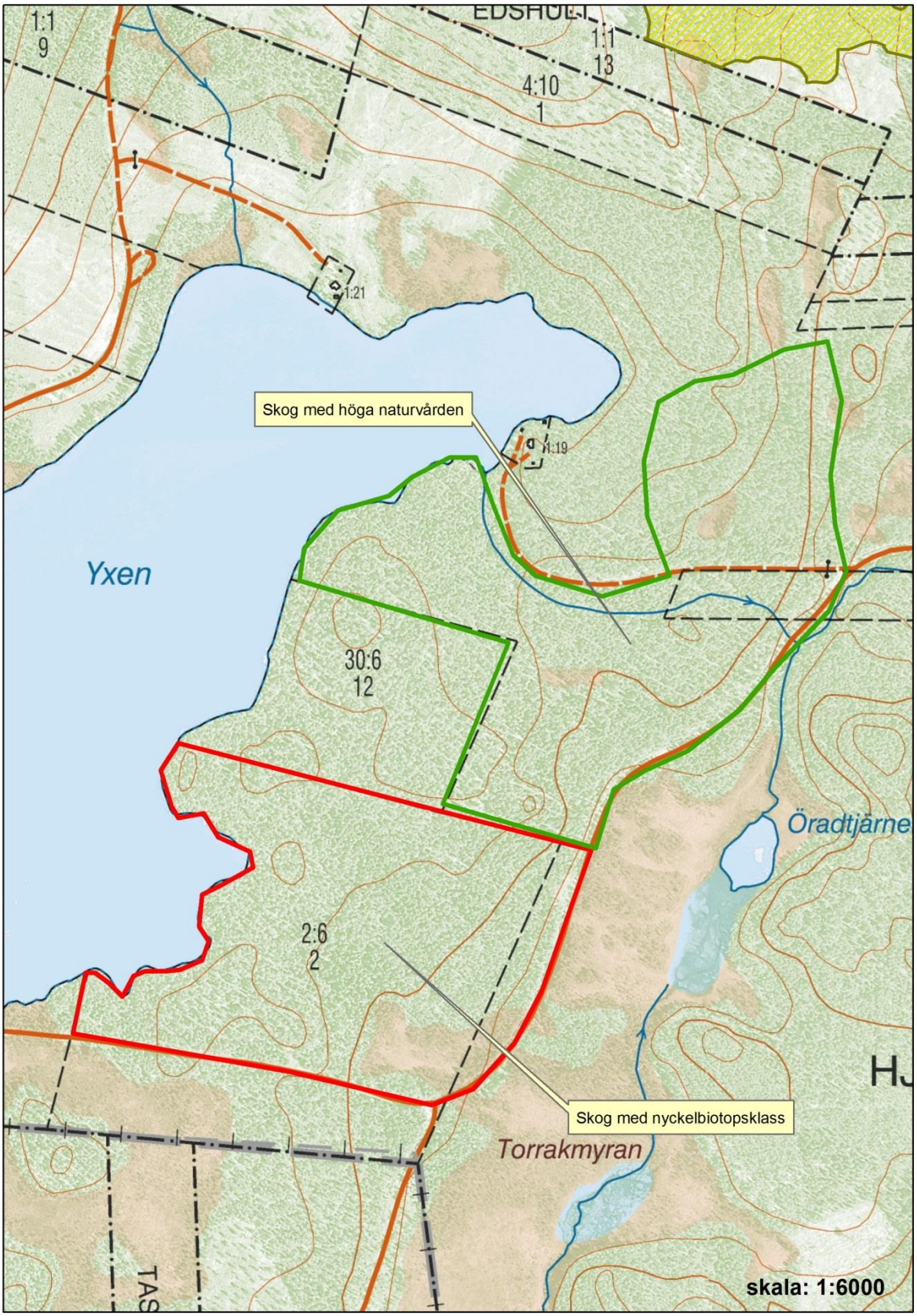

Öster om sjön Yxen har StoraEnso avverkningsanmält och planerat hugga gammelskogar med höga biologiska värden. Skogarna är i mer eller mindre omfattning påverkade av äldre tiders plockhuggning och senare tiders gallring samt nyligen utförd underväxtröjning inför avverkning. Gemensamt för skogarna är dock den stora mängden gamla träd. I den grönfärgade delen är det gamla granar som står för de högsta åldrarna för träden medan det i den rödfärgade delen är tallarna som har höga åldrar. Närmast sjön dominerar tallskogen medan det blir barrblandskog närmare vägen i öster. Båda skogarna har intressanta biologiska värden men också friluftsvärden i form av att Yxen är en populär fiskesjö. De biologiska värdena finns i form av gammal skog och arter knutna till trädkontinuitet (18 signalarter funna varav 11 är rödlistade). Den döda veden finns endast i liten omfattning då gallringar påverkat skogen negativt ur den döda vedens aspekt. Men det finns ändå död ved spridd i området och det finns mer av den i den röda delen än i den gröna. Den döda veden finns som torrträd, lågor (självgallring, toppbrott och vindfällen i olika generationer), enstaka gamla mossiga lågor och naturliga högstubbar men här finns också dimensionsstubbar och brandstubbar.

De gamla träden i det gröna delområdet är undertryckta granar som skjutit fart för omkring 100 år sedan då skogen troligen påverkats av ett hårt plockhuggningsskogsbruk. Dessa träd är idag mellan 150-200 år i ålder och är självklara naturvärdesträd med arter som garnlav, violettgrå tagellav, kattfotslav, grynig blåslav och gammelgransskål på sig (se bildsidan). Dessa träd syns tydligt som avvikande träd i den annars omkring 100 åriga barrblandskogen. Deras krumma hängande grenar, relativt grova stammar och skrovliga bark tillsammans med ovanstående arter avslöjar dem. I detta område hittas även en del spridda tjäderbetade tallar och tjäderspillning under dem. Kan här vara ett tjäderspel kanske?
De gamla träden i det röda delområdet domineras av pansarbarksförsedda överståndartallar med knotiga hängande grenar och platta kronor. På dessa träd finns även arter som garnlav, liten spiklav och tallticka. Dessa gamlingar syns tydligt i den i övrigt omkring 100-120 åriga tallskogen och de är många och spridda över hela beståndet. En liten del av delområdet har snitslats ur som hänsynsområde med gammeltall i men dessa träd står i hela beståndet och det är liknande historik över hela området. Troligen är detta ett gammalt privat skifte som övertagits av Bergvik skog AB eller så utför StoraEnso en avverkning åt en privat markägare.

Ur ett skogsekologiskt perspektiv bör dessa skogar bevaras för framtiden som frivilliga avsättningar enligt de miljömål som finns och av hänsyn till den miljöcertifiering som Bergvik skog och StoraEnso använder sig av. Är det en privat markägare i den röda delen bör StoraEnso som miljöcertifierat skogsbolag ändå avsäga sig avverkningsuppdraget med hänsyn till de höga biologiska värdena som finns där. Det röda delområdet håller klart nyckelbiotopsklass. I skogsvårdslagens paragraf 30 står att hänsyn ska tas till hänsynskrävande biotop, naturskogsrest.

Ur ett friluftslivs perspektiv bör dessa skogar också bevaras för att naturupplevelsen vid fiske eller bara naturturism och besök vid sjön Yxen ska kännas som en naturupplevelse. Detta ingår också i den målsättning som den svenska skogsbruksmodellen har att rätta sig efter. Skogen är till för alla. StoraEnso och Bergvik skog AB som miljöcertifierade skogsbolag bör gå i bräschen för dessa mål och i detta fall avstå avverkningar av de ur naturvård och friluftsliv värdefulla skogarna vid sjön Yxen.

Artfynd i området:
Garnlav (NT), violettgrå tagellav (NT), kattfotslav (s), grynig blåslav (s), vedskivlav (NT), mörk kolflarnlav (NT), skuggblåslav (s), trädbasdynlav (s), liten spiklav (s), vitgrynig nållav (NT), dvärgbägarlav (NT), gammelgranskål (NT), tallticka (NT), gulporing (s), dropptaggsvamp (s), tretåig hackspett (NT), reliktbock (NT) knärot (NT)

Bilder från skogen